ՑԻԱԳԻԱՐ

Իսթանպոլ իլին սենէլիկ մեհիտ 10
Ալթը այ " 5
Իլ " " 3

Թաշրաար իլին մեհիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Բոսթա իւնէրէթի պիզէ այիտ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իլին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ

Ազգասէր Աշխատասիրաց

ՄԻԱՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵՑՈ

Իլան սրբասրնա գօնուլմասան իլանաթ ու իլիթարաթըն սաթըրը 5 ղ.
Մէնթուպար Կ. Թ. Փանոսեան իմինէ եազըլըր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնդ-էնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

30 ՓԱՐԱ

١٢٩٧ ԹՐՇԻՆԻ ԷՎՎԷԼ ١٧ — ١٢٩٨ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ٧

ԻԼԹԱՐ

Մանզումէմիզէ եէնիտէն ապօնէ եազըլմագլըղա հիմմէթ իտէն զաթլարա, իսթէր պուրատան օլսուն վէ իսթէր թաշրատան, Թուճատան Գրգլարըն պիրինճի ճիլտի թէրճէմէսինէն, պիրէր թագըմ իլքամէն վիրիլէճէք տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Վիէննա, 27 հոկտ.

Իթալեա Գրալը վէ Գրալիչասը, պու կիւն պուրատա մի վասէլէթ իլէտիլէր։

Թիմուր եօլ մէգէթինտէ իմբէրաթօր վէ իմբէրաթորիչա վէ խանէտանը իմբէրաթօրի Թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմուշլար տըր։

Բարիս, 28 հոկտ.

Մ. Կամպէթթա տիւն ագշամ պիր չօգ մէպուալարը տավէթլէ, եէնի մէճլիսի մէպուսանըն բիյասէթի մուվագգաթէսի իլին, նամէզլիկինի իլան իտէճէկլէր վէ ումուրը մէսալիհին իտարէսինի տէրտէսթ էթմէզտէն էվվէլ, մէճլիսի մէզքուրուն էքսէրիսէթի Թարաֆընտան էմնիյէթ պէքլէմէքտէ օլտուղունու տէրմէեան էյլէմիշ տիր։

Պրուքսէլ, 27 հոկտ.

Պէլճիգա պանգասը, ըսգոնթօսունու եիւզտէ 4 1/2 տան 5 1/2 ա իպլաղ էյլէմիշ տիր։

Թունուս, 28 հոկտ.

Ֆրանսըզ ասկէրի այըն 26սընտա մուգավէմէթ կէօրմէքսիզ Խայրուանա տախիլ օլմուշլար տըր։

Ասքյար ճէնուպա տօղրու ֆիրար էթմիշլէր։

Բարիս, 28 հոկտ.

Պու կիւն գապինէթօ քիչատ օլտու։

Մ. Կամպէթթա 317 է գարշը 364 գուրա իլէ գապինէթօնուն ըէյիսի մուվագգաթը ինթիխապ օլունմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Մալիեէ գօմիսիօնունուն տիւնքի իճթիմանտէ, Շուրաեը տէվլէթ ըէյիսի օլուպ, գօմիսիօնը մէզքուրտէ սալթանաթը սէնիեէ պաշ գօմիսէրի պուլունան Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի, Պապը Ալինին Թիւթիւն էօշրիւնտէն եիւզ պին լիրանը, Թահվիլաթը Օսմանիեէ համիլէրինէ թէրք իյլէտիկինի, վէ շաեէտ Պապը Ալի Դրպրէս վէրկինին թէրքէ իդթիտարը թեալիգ էյլէմէզ իսէ, պունա մուգապիլ պաշգա պիր վարիտաթ թէտարիգ գօմիսիօն ազասընտան պազրլարը հազրը պուլունամամըշլար տըր։

—

Գուլկարիսթան Տէրիսաատէթ դաբու քէթխիւտասը, Պապը Ալիտէ միթէշէքքիւլ վիլայէթը միմթազէ գալէմիյլէ մուխապէրէ իթմէք իսթէտիկի, վէ պունատան սօնրաեը մուամէլաթը ճարիէտէ պազը միշքիլաթ թէհատիս էյլէտիկի եազըլմըշ իտի։

Ալբանա մաիւմնաթա կէօրէ, պու քէրրէ, Պապը Ալի Թարաֆընտան, տիւէլի մուազզամաեէ պիր Թահրիրաթը ումումիեէ իրսալ էյլէ, Գուլկարիսթանըն պու հարէքէթինտէն սօրաեը, զուհուրա կէլէն միշքիլաթատան շիքայէթ իսթիյմիշ տիր։

—

Իշպու ճիւմաա կիճէսի սաաթ պէշ գարարլարընտա, Սարաճխանէ տէրուսինտէ, Սարաճ էսնաֆընտան հաճի Ալի էֆէնտինին միթէսարրֆ օլտուղու տիւքքեանատան հարիգ զուհուրիյէ, հէր նէ գատար էթրաֆա սիրայէթ իմմէքսիզ պասարըրմայա սայ օլունմուշ իսէտ, իթթիսալինէ սիրաեէթլէ, եազընըզ ան պիր տիւքքեան էյլէ, պիր պապ մէսճիտ միւհթէրիգ օլմուշ տուր։

—

Պէլճիգա զաղէթալարընտա շուտթիտէքի հավատիս կէօրիւլմիշ տիւր։

Խարիճիեէ նէզարէթի։ Պէլճիգա Տէրիսաատէթ գօնսօլօսլուղունտան պիր թէպլիղնամէ ալմըշ տըր, պունատան անլաշըլըրըղընա կէօրէ, Իւսկիւատատա պիր շըմէնտիֆէր թէէսիս վէ ինշասը տէրատէթ իմիշ։

Էֆքարը ումումիեէճէ, իշպու թասավվուրուն իճրասը մութլագ միթէգարրիպ իսէտէ, պունա տայիր օլարագ, պու պապտէ հիչ պիր շարթնամէ իմզալանմատըղընատան, պու պապտէ պիր ֆէրման հէնուզ նէշր օլունմամըշ տըր։

Պէլճիգալը շըմէնտիֆէր միւլթէզիմէրի, պու իշ հագգընտա այիտ օլտուղու նէզարէթտէն, իգթիզա լիտէն մալիւմաթը իսթիհսալ իշին, թիճարէթ գալէմէրինէ վէ գօնսօլօսխանէլէրինէ միւրաճաաթա տավէթ օլունուեօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, Գատըքէօյունատ, Ֆրէրլէր մէքթէպինատ, պիր վագքթատան պէրու էրմէնիճէեէ չալըշմագտա օլան իւչ նէֆէր Ֆրէրլէր, պէրապէրլէրինատ պիր տէ սահիպ մալիւմաթ վէ լիեագաթ Հայ ֆրէր պուլունտուղու հալտէ, Թրապզօնտա աշըքգալարը մէքթէպտէ տէրս վիրիպ վէ իտարէ իմմէք իւզրէ, պու տէֆա օլ թարաֆա եօլճու օլմուշլար տըր։

Զօղլար վէ ալէլխուսուս հէմշէհրիլէրիմիզին հէման քեաֆֆէսի պիլրլէր քի, էֆէնտիի միւմանիլէյհ, խայլի սէնէլէրտէն պէրու, իլիմճէ ալէմէ պիւյիւք վէ եէնի պիր ըշըգ վիրիճի սուրէթտէ օլտուղունու իստատա իտէրէք, պիր շէյէ չալըշմագտա օլտուղունտան, վէ չիմտիյէ գատար իսէ, պունուն նէտէն իպտրէթ օլմասը պիր տիւրլիւ անլաշըլամամըշ պուլունտուղունտան, հէր քէսին, հատտէն զիեատէ մէրագը թահրիք իյլէմէքտէ տիր քի, օլ պապտէ, պունատան եէտի սէնէ էվվէլ, եանի Մանզումէմիզին 2416 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ, պիր պէնտի մախսուս սէրճ իմմիշ իտի, վէ կէրչի օլ վագքթ, էֆէնտիի միւմանիլէյհ նէշրիյլէ, ազաճըգ պիր ըշըգ վիրմէք իսթէմիշ իտի իսէ տէ, եինէ քիմսէնին մէրագ վէ միւրատը հալլ ու հասրլ օլմամըշ օլտուղունատան, ումարըզ քի, տրթըգ պու տէֆա, չու սարֆը զիհին ու էվգաթ էյլէտիկի չէյին նէ օլտուղունու պէեան իլէ, հէր քէսին մէՇունիյէթինի միւվէտտի օլմուշ տուր։

* * *

Մէսմուաթանէզարէն, պու կիւնլէրատ, Բուվիլի հիսարը սաքինլէրինատէն, հէնուզ սինի պիւյուղա իրմէմիշ օլան Նիկեար նամ պիր Հայ գըզը, իսլամիյէթի գապուլ իթմիշ օլտողունատան, բաթրիգխանէ Թարաֆընտան, աթարը կէօզ եաշլարընա տաեանըլմամաեարագ, շու սէվտատան վազ կէչմէսինէ չալըշըլմագտա իմիշ։

Ֆիլվագը մէրգումէնին սինի էկէր տահա քիչիւք իսէ, հիւքիւմէթի Մէնիյեէ ճանիպինտէն, էօյլէ պիր չօճուղուն իսլամիյեէթինէ էհմիյեէթ վիրիլմէեէրէք, աթարարընա թէսլիմէ հիմմէթ պուլրուլաճաղը, էմէլի էղլէպտէն տիր։

* * *

Վանտա այրընա աշըլաճագ օլան պիր մէքթէպի քէնտի թահթը իտարէսինէ ալմագ իւզրէ, պիր իքի հաֆթատան պէրու պուրատա պուլունան Փօրթուգալեան էֆէնտինին, պու կիւն Թիֆլիս Թարիգէյլէ, օլ թարաֆա եօլճու օլաճաղը հավատիստէն տիր։

* * *

Հէմշէհրիլէրիմիզտէն օլուպ, վէ աթքպպայի հազրգատան Դաւիթեան տօգթօր Ստեփան էֆէնտի, պիր սէնէտէն զիեատէ մուգատտէմ Գայսէրիյէ կէթմիշ իտի իսէ տէ, ոպու տէֆա եինէ պու թարաֆա կէլմիշ, վէ քեաֆֆէյի տօսթլարընդն մէՇունիյէթինի միւվէտտի օլմուշ տուր։

Գոհութեամբ կը ծանուցանեմք թէ Կաթողիկոսական Ճանճնախումբն երէկ Ամեն. Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսին տունն երթալով, իւր պատրաստած ծրագրին վրայ բանակցեցաւ Ն. Բարձ. Սրբազնութեան հետ։

Այս բանակցութիւն շորս ժամ տեւեց, որոյ միջոցին երկուստեք եղած առարկութիւնք լիովին բացատրուելով՝ վերջապէս համաձայնութիւն գոյացաւ և Ս. Կաթողիկոսն ընդունեց Ճանճնախմբին պատրաստած ծրագիրն։

Ցետ այնորիկ Ճանճնախումբը Ս. Կաթողիկոսին մայրաքաղաքէս մեկնելու ըղձոյը մէջ բերելով՝ զգացուց Ն. Սրբազնութեան թէ մինչև իսընդլոյն պաշտօնապէս ազատուին իւր ի մայրաքաղաքս ներկայութիւնը կարեւոր էր։ Ն. Սրբազնութիւնն այս կէտի վրայ ալ համաձայնելով՝ Ճանճնախումբին անդամներն լճաշ հրաւիրեց, որոյ միջոցին փոխադարձ բաժակներ առաջարկուեցան Ս. Կաթողիկոսին և Ճանճնախմբին անդամոց կողմէ։ Ցետոյ Ս. Կաթողիկոսը բաժակ առաջարկեց վասն կենաց Ս. Գէորգայ Վեհ. Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց և Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարքի Հայոց Թուրքիոյ։

Այսպէս յաջողութեամբ վերջացաւ Ճանճնախմբին բանակցութիւնը Ս. Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսին հետ։

—

Կիլիկիոյ Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսին փոխանորդ Դեր. Տ. Կիրակոս եպիսկոպոս Սսէն հեռագրով ծանուցեր է Պատրիարքարանի, թէ Հռոմէական ազգայնոց առաջնորդ Հայր Սահակ վարդապետ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ գիրկը վերադարձեր է։

—

Ռուսիաբնակ Հայ Կրեսոսի մը՝ հանրածանօթ Պ. Սանասարեանցի՝ ձեռամբ Կարնոյ մէջ հաստատել որոշուած միջնակարգ վարժարանը մեծերս բացուած է։ Պ. Սանասարեանցի առաջադրութիւնն էր ձրիապէս 20 Հայ աշակերտ կրթել իրրև գիշերօթիկ, 5ը կարինէն, 5ը Վանէն, 5ը Տարօնէն, 5ն ալ ուրիշ բազմահայ կեդրոնէ մը։ Նորահաստատ դպրոցին մէջ պիտի դասախօսեն այն Հայ ուսուցիչք միայն որք Պ. Սանասարեանցի ծախիւք կրթուած են ի Գերմանիա։ Պ. Յովսէփ Մատաթեան, որ այդ վարժարանի տնօրէնն է, արդէն Վան գրնացած է 5 յարմարագոյն աշակերտներ ընտրելու համար, և ուրիշ տեղեր ալ պիտի երթայ նոյն նպատակաւ։ Պ. Սանասարեանցի դպրոցին մէջ թոշակաւոր աշակերտներ ալ պիտի ընդունուին։ Կարնոյ Առաջնորդ Դեր. Օրմանեան՝ Պ. Հիմնադրին խնդրանօք՝ ստանձնած է այս նոր վարժարանին ալ վերին հսկողութիւնը։

—

Վանայ Ռուսական հիւպատոս Պ. Կամարական էֆֆիտին գնացած է դիմաւորելու իւր անները՝ բժիշկ Յովհաննէսեանն, որ դադարեալ Փոչ հանդիսին հրատարակիչ Պ. Աբգար Յովհաննէսեանի հայրն է, և Վան կ'երթայ հոն հաստատուելու, ինչպէս նաև նորա դուստրն, Օր. Գայիանէ, որ Գերմանիոյ մէջ կրթուած և վարժուհւոյ վկայական (դիպլոմ) ստացած է։ Հայր ու աղջիկ կը խոստանան մեծապէս նպաստել Վանայ ազգայնոց բարոյական վիճակին բարւոքման։

(Մասն.)

Շէհատէթնամէի տասավ վէքիլէրինէն, Գայսէրիեէի Գարթալեան Գէորգ էֆէնտի, Պէօյիւք եէնի խան եօգարը գաթաս 25 նիւմէրօլու օտայը իդամէթկեան թայեին էյլէմիշ օլտուղունու իլան իտէր։ 3—3

ԻՐԱՄԻՑԷԷ
1881· Հոկտ. 17, ճումաա իրթէսի
Ն՝ 4768

ԱՎՍԹՐԻԱ—ՖՐԱՆՍԱ

Ահվալը հաղբրէլերինէ նիսպէթէն, Ավսթրիա իլէ Ֆրանսա հիչ պիր վագբթ տօսթ օլամամբշ, վէ հալ պու քի տէվլէթէ յն միշարիլէ յհանքն եէքտիկէրինէ տօսթլուղու, պի այնիհի Օսմանը կիպի լաղբմ մէլղում գապիլինտէն պուլունմուշտուր, զիրա Ավսթրիա տէվլէթի, Մահաբ վէ Ալման վէ Իսլավ վէ Իթալեան թէպասլարընտան նաշի, տիւէլի էրպասաբը մուազամէեէ գարշը ղայպ իտէճէք արազիսի վար իսէ տէ, Ֆրանսըզլար, Ավսթրիատան ալահագ արազի աղ պուլահագլար տբը, իշթէ պու սէպէպտէն տէվլէթէ յն միշարիլէ յհիմա պէյնինինտէ մուխատէնէթ (տօսթլուգ) օլմասը լաղբմ կէլիր իքէն, էվվիլտէն պէրի մուհարիպ օլարագ, հաթթա պիր տէֆա Ֆրանսըզ գրալընը, Ավսթրիա իմբէրաթօրու հապս իլէ, տէվլէթի Ալիեէ խէլաս իթմիշ տիր։

Հէր նէ իսէ Ավսթրիա մասապագտա, կէչմիշ պու հալի նիսեան իտերէք, Ռուսիա վէ Լէհ կիպի տէվլէթլէրլէ միւթթէֆիգան հարէքէթ իտերէք, տէվլէթի Ալիեէնին վէ Ֆրանսանըն ալէյհինէ հարէքէթ իթմէսի աղրէպ տէկիլ մի տիր, հալ պու քի քէնտիսի պու սուրէթլէ գազանապիմիշ օլտուղու, նիհաեէթ պիր Մահարիսթան, վէ պիր տէ պիր մըգտար Լէհիսթան օլուպ, թախմինան հիսապ օլունսա, օն միլիօն իտէր իսէ, պունա նիսպէթլէ ղայպ իլլէտիկի, մանէվի էլլի միլիօն, վէ մատտի օն օն պէշ միլիօն տուր, հալ պու քի քէնտի սուլի թէտպիրի սայէսինտէ, Ռուսիա, էլլի ալթմըշ միլիօն, վէ Բրուսիա, օթուզ գբրդ միլիօն գազանմըշ տբը։

Ավսթրիանը, Ֆրանսանը ճիւմհուրիէթի էսնասընտա մուհարէպաթը, պիւթիւն Ավսթրիա իլէ Ֆրանսա արասընտա եիկիրմի սէքիզ սէնէ մուհարէպաթը վէ սայիրէնին ղայդ (տարկընլըգ) ու խուսուսէթի տիր, հաթթա իքի տէֆա Վիէննաեէ կիրիլիպ չըգբլըշ վէ սայիրէ, Ավսթրիանը սուլի թէտպիրինտէն միւնպաիս օլուպ, պու իսէ Ավսթրիա, տայիմա Ռուսիա բօլօթիգասընա խըտմէթ իլէ, սուլի թէտպիրինտէն պաշգա պիր շէյլինէ մուհավվէլ տէկիլ տիր։

Իշթէ Ֆրանսա տախի ֆուրսաթ պուլտուգճա Ավսթրիաեը խըրբալամըշ տբը։ Հաթթա իւշիւնճի Նաբօլէօն, Ավսթրիանըն պիրինճի Նաբօլէօնա իթմիշ օլտուղու հիյլէպազլըգը մուգապէլէսիզ պըրագմամըշ, վէ Ավսթրիա իլէ Ֆրանսա շիտէթլի պիր հարպ իլէ, Իթալեանըն գրալիեէթինի թէվի իյլէմիշ տիր, իմտի Ավսթրիա, պու հարպտան սօնրա պէլլինի տօղրուլտամաեբպ, Ալմանեա վէ Իթալեա սատէմէսինէ տախի օղրամըշ իտի, հաթթա Ավսթրիա Ֆրանսաեա խուսումէթինտէն, օնու Բրուսիանը բէնչէեի գահրընտա թէրք իթմիշ տիր։

Ավսթրիա իլէ Ինկիլթէրրա պէնտինտէ եազտըղըմազ կիպի, Ավսթրիանը մէվգիի, ասրըմըզտա բէք թօհաֆլաշմըշ տբը, Ավսթրիա քէնտիսինէ պիր մահէ պուլմազլէ, մէճպուր օլտուղու հալտէ պունա ղայրէթ իթմէեօր, զիրա Ավսթրիա, իթթիֆագը շըմալիեէտէն միւսթէֆիտ օլմագ աղմինէ տիւշմիշտիր, հալ պու քի Ավսթրիաեը էն սէվմէեէն գըսմ էհալի, տախի պու իթթիֆագը շըմալի թարաֆընտա օլան տբը, չիւնքի պու գըսմ էհալի Ավսթրիաեը սէվմէսի իգթիդա իյլէսէ իտի, ասքէր վէ վէրկի վիրմէլի իտի, հալ պու քի հալէա միւֆէրրեզ (այրըլմըշ) վէ միւսթէսնա պիր իտարէ իսթեեօր, էկէր Ավսթրիա, պունլարը պէհանէ իլէ իթթիֆագը շըմալի թարաֆլըսը կէօրիւնմէք իսթէր իսէ, օ հալտէ զէման օնա պիր միւգասէմէ տահա կէօսթէրէմեզ։

Զիրա Ավսթրիանը աղզընը թատընը կէթիրէն իքի միւգասէմէ իտի քի, օտա պիրինճի տէֆասը Լէհիսթանտա, վէ իքինճիսի պու տէֆա Ֆրանսատա օլմուշ իտի, պու կիւն Ավսթրիա, գապիլի թագսիմ պիր արզ քէնտի միլքինի կէօսսէ, օ զէման եօլու իլէ հարէքէթ էյլէր, չիւնքի Ավսթրիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրաեը, վէ պէլքի Իթալեա վէ Օսմանլըեը, քէնտիսինէ տօսթ իթթիխաղ իլէ, Ալմանեա վէ Ռուսիա բօլիթիգասընտան այրըլըբ իսէ, պէլքի պիր մահէ պուլարագ եաշաեալիր։

Օ պէնտիմիզտէ Ավսթրիաճա վէ եա Մահաբ, վէ եախօտ Ալման տէվլէթի օլմամագ տիմիշ իտի.ք, էկէր Ավսթրիա տիտիկլիմիզ եօլտա հարէքէթ իթմիշ օլսա, իհթիմալ քի պիր Մահաբ մահէսի Թուիթապիլիր։

Զիւնքի Լէհլիլէր, Իսգլավօնլար, Իթալեանլար, Գօշնագլար տախի Մահաբլարա մայիլ օլապիլիպ, պու սուրէթլէ պու գըսմ, Սլավլարա մուատիլ օլուր տա, Ալմանլար տախի պու գըսմա միւնղամմ գալբբ իսէ, օ թագտիրճէ Ավսթրիա տա տիրինթի գաթընթը պիր մահէ թահսիլ իտէր քի, պու տա շիմտի պիլէ պու տէվլէթի գուվվէթլի թութան պիր չէյ տիր, անճագ Ավսթրիա սուլի թաասրրուֆու իլէ, քէնտիսինէ տայիմա խասմ թէզայեիտ իթտիրէրէք, իթթիֆագը շըմալի իլէ ինգիսամ ուղրունա ճան ատաթբեօր։

Հալ պու քի Ավսթրիա, Ֆրանսա իլէ տօսթ օլմագ, վէ Օսմանլը իլէ խօշ կէչինմէք, վէ Իթալեաեը թարաֆընա ճէլպ իլէ, Ինկիլթէրրաեա միւլթէֆէտ պուլունմագ իլէ, Ռուսիա վէ Ալմանեանըն գուճաղընա տիւշիպ, իւչ իմբէրաթօրլարըն միւտհիշ տիլահը իթթիֆագընը զուհուրա կէթիրիրքէն, ասլ իյլէմէք պէյնինտէ խայլըճա ֆարգ վար տբը, պիրինճիսի պիր ինսան խանէսինէ մալզիմէ (լաղբմ օլան շէյ) թաշըմագ, վէ իքինճիսի խանէսինին էշեասընը բաղարա կէօթիւրիպ սաթմագ գապիլինտէն տիր, իմտի միւլահաղա օլունմալը քի, տիւնեանըն տայիմա բօլիթիգասընը պէրաքս իտէն պիրինճի հիւքիւմէթ Ավսթրիա պուլունուեօր, հաթթա Ավսթրիա սօնունտա Ֆրանսաեա պիր օեուն տահա եաբմըշ տբր քի, օ տա Ալմանեաեա նաֆի օլմուշ տուր, եանի Ֆրանսա իլէ միւթթէֆիգէն Ալմանիա ալէյհինէ հարէքէթ սէօզ վիրտիկի հալտէ, Ֆրանսաեը եալընը պըրագբպ, տիւշմէնինի տօսթ, Ֆրանսաեը տիւշմէն իյլէմիշ տիր, էկէր օ զէման Ավսթրիա մուհարիպ օլմուշ օլսա իտի, պու կիւն Նաբօլէօնլար մէվգիի իգթիտարտա գալբպ, իհթիմալ քի պիր ինգըլապը ախիր օլմագ իտի, վէ օլսա տախի չիմտիքի տերէճէտէ միւէսսիր պուլունմագ իտի։

Ավսթրիանը իփի իլէ գուեուեա էինէն, մութլագ պօղուլճաղընը հիւքմ իթմէյի տիր, հաթթա Ֆրանսա իլէ Ավսթրիա նապէմէհալ, վէ պիլա սէպէպ պու գատտար մուհարիպ օլմուշ իսէ տէ, տըբլ գուվվէթ ալաճաղը եէրի տիւշիւնէմէյտիպ, գուվվէթինի քէսէճէք եէրէ մուավին օլմուշ տուր, էկէր Ավսթրիա, Ֆրանսա իլէ Օսմանլը մուհարէպաթը օլմասա իտի, իհթիմալ քի պու կիւն Ռուսիա, Ալմանեա, Իթալեա, վիճուտ պիլէ պուլամաեաճագ իտի, նէ չարէ քի Ավսթրիա վէ Ֆրանսանըն թաասիպի, վէ պիրպիրլերի իլէ մուհարէպաթը իշլերէ պիր նիզամընըզլըգ կէթիրիպ, նիհաեէթ թաթարլը տաղլարտա պուլունան պիր Ռուսու մէյտանա չըգարմըշլար տբը, էվվէթ պու իքի մուխասիմ եէքտիկէրինէ նիսպէթլէ, Ռուսու մէյտանա չըգարտըլար իսէ տէ, Ռուս տախի իպթիտարբը էլ վէ աեագ էօփէրճէսինէ մուամէլէեէ պաշլաեբպ, Իսթէրլիճ օճաղընը մահվ իլէ, իշէ պաշլաեընճա, Ավսթրիաեէ Օսմանլը մուհարէպաթընտա մուավէնէթտէն պիլ իպթիտա, Օսմանլը վէ Ֆրանսա մուհարէպաթընտա, արթըգ Ավսթրիա իլէ թէքլիֆսիզլիկէ գատար իշ վարմըշ, վէ պու կիւն իխթիար պիր գատիմ իմբէրաթօր, կէնճ պիր հատիս իմբէրաթօրսուն աեաղընա վարաճագ տերէճէ իշլերտէ կէրմի կէօրիւմիշ տիր։

Հալ պու քի պու կիւն նէ Ֆրանսա, վէ նէ Ավսթրիա, պու նօգթաեա վագբի պուլունմաեօրլար, չիւնքի Թաիրան կիպի մէշհուր տիբլօմաթ, Ռուսիաեը Փարիսէ տուխուլէ տաի օլարագ, վէ Լինկոն վէ Մէթթերնիկ իսէ Ռուսիա էօնիւնտէ պուխուրտան չէքիեօրլար իտի, իմտի էվրօբա մէսալիհինէ պու սուրէթլէ միւտախէլէ իտէն պիրինճի Ալէքսանտրըն թօրնունա, էմմիսի տիւնեա Դազագ օլմասընը տէեէն պիր Ֆոնաբարթ սուլհբերվեր սըֆաթընը թագբպ, Փարիս վէ Ա.յ-Սթէֆանօ վէ Սատօվա իշլերինտէ հարէքեաթընը իսպաթ իտէն պիր պապանըն օղլունա տախի, պու կիւն Ավսթրիա նէ մուամէլէ իտիեօր, պիլինմէլի տիր։

Գիզ տիմէյիզ քի Ռուսիա ֆէնա տբը, եա Ավսթրիա էյի տիր, վէ եախօտ Ֆրանսա քէօթիւ, վէ ինկիլթէրրա էյի տիր, հէր տէվլէթ քէնտի բօլիթիգասընա նիսպէթլէ ալէա տբը, անճագ պիղիմ միւրաբըմզ տիւնեանըն ասայիշինի պօզճագ բօլիթիգաեը, Ավսթրիա զուհուրա կէթիրիեօր տիմէք տիր, զիրա իսպաթը հաղբը տբը։

Սօն սարտա նէ գատար մուհարէպաթ օլմուշ իսէ, Ավսթրիա եա իշէ տախիլ օլմուշ, վէ եախօտ պիթարաֆ տուրմասը տա միւգիր օլմուշ տուր. մէսէլա պէօյիւք նափօլէօն մուհարէպաթը պիր թարաֆ, Նավարին իշինտէ պիթարաֆ տուրմուշ, Ռուսիա չըմարմըշ, Գբրբմ մէսէլէսինտէ էլտէ իքէն Ռուսիայը սիմիւրթմիշ, Ֆրանսա իլէ Իթալեա իշին նաֆիլէեէ հարպ իյլէմիշ, սօնրատա Մէքսիգա իմբէրաթօրլուղունամընա Մաքսիմիլեանը հէտր իթմիշ, Սատօվա մէսէլէսինտէ զարպիլէ իթթիֆագ իթմէյէրէք ֆէնալըգտա պուլունմուշ, սօնրատա Ֆրանսա հարպընտա հիտտէթլէ պիթարաֆ գալմըշ, պու հարպտան սօնրա գօրգու իլէ իթթիֆագը սէլասէեէ մայիլ օլմուշ, սօնրատա Օսմանլը հարպընտա պիղայրը հաղիսթիլա իլէ պաշընա տէրա ալմըշ։

Հաթթա Ավսթրիանը մէնֆաաթբէրէսթիկի, զարպ վէ շարգ տէվլէթլէրինճէ պէտահէթ տերէճէսինէ վարմազլէ, պազը մուհարէպաեէ տավէթի զահա ատտ իյլէրլէր իմիշ, զիրա մէտու օլտուղու եէրտէ, նէ գատար իբրամ կէօրսէ, էվտէն պիր շէյ աշբրմազը իթթիեատ իտէն պազը ատէմ կիպի, Ավսթրիա տախի պէօյլէ պիր հարպա տախիլ օլսա, Ռուսիաեէ խալէֆ օլուր տէյի գօրգու վար իմիշ, զիրա Ավսթրիանը ազամէթլի վագբթլարը, շարգ իլէ տայիմա մուհարիպ օլարագ, էվրօփատա տախի հարպտան օսանմամբշ, վէ նիհաեէթ զաաֆ կէլէրէք, քէնտի տերտինէ տիւշէրէք եաշամագտա պուլունմուշ տուր։ Մալիմ տիր քի, Ավսթրիա, էճնասը միւթթէլիֆէտէն թէպասաեէ մալիքիեէթ հասէպինտէն, օնուն իշին Ալմանեա վէ Ֆրանսա, վէ Իթալեա կիպի հէր ճինս թէպասհիսսի տահա զուհուր իթմէմիշ տիր, Ավսթրիանը միտեսինի պիր գարագուշ միտեսինէ թէշպիհ իտէնէր վար տբը։

Ֆրանսա իլէ Ավսթրիա միւթթէ-

---

(33)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

քէնտիսի տերիսաթը իյլէմէլի տիր, չիւնքի գալէմ իլէ Թարիֆի իհթիմալտէն տէյիլ տիր։

Թէհի՛ եէրտէ պիշարէ դբզ, եէնիտէն եէնի եիւրէքլէնմէկէ, վէ թապիաթընտա պուլունան զայրէթ ու ճէսարէթի քէսպ իթմէքլիկէ չալըշմագտա իտի. զամ ու էլէմ թա բուհունա իշլէյիպ, նիյեէթ ու միւրաալարընը, քեամիլէն քէօթիւմ գբլմագտա իտի. —վէլհասբլ պիշարէ քէնտի իւղէրինտէ, պիր էսէրի մաղուպիյեէթ հիսս իյլէմէքտէ իտի։

Քէղալիք Ժան Բընո իլէ տօղթօր Ժոսլէն տախի, պիւթիւն պիւթիւն ղայրէթ վէ ճէսարէթլէրինի ղայպ իթմէքտէ իտիլէր։

Զիւնքի, մէրգումէ իլէ կէօրիւշիպ պուլուշմագլըգ իւմիտլէրի, կիթտիքճէ պիւթիւն պիւթիւն մահվ օլմաեա պաշլամբշ իտի։

Մէրգումանընը քիւլլի իւմիտլէրի Տօլօրէղ իւղէրինտէ իքէն, մէրգումէնին տախի, Գօրանընը օտասը գաբուսունատան իշէրի կիրմէսի մէնն իտիրմիշ իտի։

Մէրքիւցյանընը վաղ իյլէտիկի պէքճիլէրին տիգգաթ վէ իգտամլարընը պօշա չըգարարագ, պիր իշ պէճէրէպիմէքլիք իսէ, իհթիմալին տտխիլինտէ տէյիլ իտի։

Վէլհասբլ, մէրգումանն իքի սատբգ տօսթլարընը տախի էլլէրինտէն հիչ պիր շէյկէլճէկկինէ տայիր իւմիա գալմամբշ իտի . . .։

Հէլէ Գարմէն իլէ Մարի, հաղագաթլը տօգթօրուն հիմմէթիյլէ, Մարսիալընը թէհտիալէրինէ բաղմէն, չիւնքի արթըգ մէրգումտօգթօրա, խասթախանէյէ տախի կէլմէքլիկի եասագ իտէմէմիշ իտի, խայլիճէ իյիլէշմէկէ եիւզ թութմուշ իտիլէր իսէտէ, եարալարը վէ պէրէլէրի քեամիլէն սաղալըպ գաբանմագ իչէն, հիչ տէյիլ իսէ պիր հաֆթա միւտտէթ տահա կէշմէքլիկէ իհթիեաճ պուլունմագտա իտի։

Գօրա իւղէրինտէ, ուղագտան, պաղչէնին աղաճլարը արասընտան կէչմէսինի կէօրտիւկիւ ճէնագէ ալտեը իւղէրինէ հասբլ օլան պիր զամ ու մէրագը աղիմ, թա ագշամա գատտար, քէնտի թէէսսիրինի իշլէթմէկէ տէվամ իյլէմիշ իտի։

Իսբանեօլ գարբսը, սայիր տէֆալարտան պիրազ կիճճէ օլտուղու հալտէ, ագշամ թաամընը կէթիրտի։

Թէբսի իւղէրինտէ, Իքսէրէս շարապընտան վէ պէրրագ սուտան պաշգա, պիր գատէհ տախի, պուզլու լիմոնատա պուլունմագտա իտի։

Օլ սապահ, Գօրա, հէնուզ պիր շէյ եէմէմիշ օլուպ, վէ ասլա իշթահասը տախի եօգ իտի իսէտէ, լաքին սբթմա աթէշինտէն տամարլարը գավրուլմագտա օլտուղունտան, սու տէյի եանմագտա իտի։

Մէղքիւր սօուգ լիմոնատտան պիր գաչ գատէհ իշէրէք, ճիւզիճէ թէսկինի հարարէթ իյլէտիքտէն սօնրա, բէնճիրէնին էօնիւնէ կէթտի։

Ագշամ գարարթբսը կէչիպ, կիճէ գարանլըզը պասմագտա իտի։

Իխթիեար աղաճլարընը թէբէլէրինի, քէնտի սիմմարի զիեալարբյալա թէնվիր իտէրէք, ումումի եէշիլիքլէրէ հէմ պիր լէթաֆէթ վէ հէմտէ պիր էսէրի մաղմումիյեէթպախշ իյլէմէքտէ օլան մահիթապ, եավաշ եավաշ ուֆուգտան (հորիզօն) եօգարը եիւքսէլմէքտէ իտի։

Թէքմիլ չիֆթլիք իւղէրինէ պիր տէրին սուսլուգ չէօքմիշ օլուպ, ֆագաթ եալընըզ, բէնճէրէ ալթընտա պէքլէմէքտէ պուլունան իքի պէքճիլէրին աեագլարը սէսլէրի, արատան միւսամի սուրէթտէ պիրեր ճիւղի վագբթ կէչտիքտէն սօնրա իշիտիմէքտէ իտի։

Գօրա պաշընտա ֆէնտ պիր աղբըլըգ, վէ կէօզլէրինտէ տախի պիր աղբը հիսս իթմէքտէ իտի։

Մէրգումէ բէք տերմանսըզ տիւշմիշ օլմաղին. աեագտա տուրապիլէճէք հալի գալմատբղընը հիսս իյլէմէքտէ իտի. —վէ կէօզլէրի գարարմագտա օլտուղունտան, տիւշլերտէ օլտուղու միսիլլու, հէր կէօզինէ վուրան էշեա, զանն իտէրսին ճանլանբպ վէ աճէլ աճայիպ շէքլլերէ կիրէրէք, էթրաֆընտա հարէքէթ իւզրէ պուլունմագտա իտիլէր։

Մէրգումէ բէնճէրէյի թէրք իլէ, եավաշ եավաշ էլպիսէսինի չըգարտը, օրատտա պուլունան քիւչիճէք պիր թրաբէզա եանընա կէլտի, վէ տէրքեար օլան սուսուզլուղունու թէսկին նիյեէթիյլէ, չիշէտէ պուլունան լիմոնատաեը պիթիրմէք իսթէտի։

Օլ, էհենկեամտէ, պիրտէն պիրէ, մէրգումէ իւղէրինտէ պիր պայղընլըգ հասբլ օլտու։

Էլինտէ պուլունան գատէհ հէնուզ եարը օլմուշ իքէն, տիւշիպ եէրէ գբբըլտը։

Պու հալտէ մէրգումէ, կիւճ հալ իլէ կիտիպ եաթաղընա եաթտը, վէ ույդուեա տալտը։

Օլ վագբթ, ատէթտէն խարիճ պիր վագա վուգու պուլտու . . .։

Կէնճ գբզ պիր արալբգ, օտա գաբուսունուն աչբլբպ գաբանտըղընը իշիթտի, վէ եախօտ էօյլէ պիր շէյ իշիթմէքտէ տիր զանն իթտի. օտանընը հալըսը իւղէրինտէն, կիզլի սուրէթտէ պիր աեագ սէսի կէլտիկի իշիտիլտի. վէ պատէհու իւղէրինէ, աշուրի մէրթէպէ հէյպէթամիզ պիր աղբրլբգ պաստըղընը հիսս իթտի։

Մէրգումէ էօյլէ զանն իթտի քի, պիր գարտ գուրա վէ եա տա պիր ճին, ինսան շէքլինի ալարագ, ուսուլ իլէ սիվիշիպ եանընա կիրմէքտէ, վէ քէնտուլի գուճաղլամագտա տբը։

Մէրգումէ, հէր նէ գատար մէղքիւր հալտէն քէնտուլի գուրթարմագ իսթէտի իսէ տէ . . . — էսրար նէվինտէն օլան պիր գուվվէթու գուտրէթ, պու նիյեէթ ու ղայրէթինէ գարշը կէլէրէք մահվ իյլէտի։

Գօրգու վէ տէհշէթինտէն նաշի պաղբբբպ, իսնատտ չաղբրմագ իսթէտի . . . — Օնա տախի միւգթէտիր օլամամագտա իտի . . .

Պու հալ խայլի վագբթ տէվամ իթտի. մէղքիւր տալղընըզ կէթիքճէ արթտը, վէ պիւթիւն պիւթիւն քէնտուլի ղայպ իթտի։ — Մէրգումէնին ֆէնալըզը, պիր բահաթլըղա թէպտի՛լ օլտու։

Մէրգումէ ուեանընպ կէօզլէրինի աչտրղընտա, սապահ օլուպ, վէ կիճէնին գարանլըզը պիթմէքտէ իտի։

Մէրգումէնին պաշը աղբրմագտա օլուպ, վէ ֆիքրի իսէ ալթ իւսթ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի . . . — Արթըգ ուեուեամաեաճաղընա վէ տէրեայի իսէեալաթա տալմաեաճաղընը պիլէ պիլմէքտէ տէյիլ իտի, չիւնքի, զաթէն թահթը թէէսսիրինտէ գալաբզը օլ տէհշէթֆէրմա էօմրը (*), հայեա կէօզլէրի էօնիւնտէ, սայքի տիքիլէ տիքիլէ

(*) Գօշմբ տէնիլէն հալ, էօյլէ պիր աղբըլըգ տբը քի, պաղը քէրրէ ինսան ույգուտա իքէն հասբլ օլտուղունտա, մէրգումհատտէն զիեաաէ գօրգար, նէֆէսինի ալամագ օլուր, վէ չաղբրբպ պաղրբարագ ուեանընը քի, պու հալէ պէյնէլ խալգ, էարա էարա չէօքտիւ տէրլէր։

հիտ օլմասը ֆարզ վէ թագտիր օ-լունա, Իհթիմալ քի Ավսթրիանըն հաեաթը իչին պիր միտտէթ տահա ֆարզ վէ թագտիր օլունուր իսէ տէ, Ավսթրիա իսթիլա վէ ինգիլատ ֆիքրի իլէ պու թարաֆա խատրմ օլմաեօր, Գարոն Հայմերլէնին վէ-ֆաթը իլէ Ինթալեաեէ թէդարրիւպ բոլիթիգասը օլուպ օլմաեաճաղընը պիլմէյիզ։

Ավսթրիա իլէ Ինթալեա պէյնին-էտ եարբն միւնասէպաթտան էվվէլ, Ավսթրիա իլէ շարդ հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէքի միւնասէպաթը տեր-մէեան իտէճէյիզ, պու շարդ հիւ-քիւմէթլէրի իսէ Սբրպ, Եունան վէ սայրրէ տիր, իշթէ պունլար իլէ Ավսթրիա արասընտա նէ կիպի էֆ-քեար ճէվէյան իլլէտիկի անլաշըլըր իսէ, Ավսթրիա նէ ֆիքրտէ օլտու-ղու պիլինիր։

(Ճեբէոեյ Հ-Լ-ոէ-)

ԱՏԱՆԱՏԱՆ ՄԷԹՈՒԴ

Միւելլիֆ,

Ղազէթայի միւթէպէբինիզին 683 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ, Ատանա-ատան եազըլմա իմզասըզ պիր մէք-թուպ օգուտուշ տուր. սահիպի մէքթուպուն, իմզասընը սէթր իտի-չի, էկէրչի վալիյի վիլաեէթ տէվ-լէթլու Ապիտին բաշա հազգընտա օգուտուղու պիր ճիւզի մէտհու-օնատէն տօլաեը իսէ, պունուն ի-չին խէֆվ իթմէտէլի իտի, զիրա, բաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի-նին չէհրիմիզէ թէչրիֆի ալիլէրին-տէն պէրու իճրասընա հիմմէթ պու-եուրտուղլարը քեաֆֆէյի թէչէպ-պիւսաթլարը, ումումի ահալիմիզին իսթիրահաթը, վէ մէմլէքէթիմիզին պէօյլէ պիր ասրը մէարիֆ հասրը միւիւքեանէտէ մէտէնիյէթ ալէ-մինտէ թէգատիւմ, վէ քէսպի թարագզը իյլէմէսի նիյէթի խայ-րիյէսինէ մէպնի օլուպ, եէկեան եէկեան պէեանէ հաճէթ օլմասընը իզրէ, ումումի ահալիմիզ, սայէեի սենիյէեի ճէնապը ճիհանպանի-տէ, պէօյլէ պիր վալիի ատալէթ վէ մէարիֆբէրվէրին զիյրի իտարէլէ-րինտէ եաշատըզմըզ իչին, քէն-տիմիզի պախթիեար ատտ իտիպ, արզը թէչէքքիւր իտէրիզ։ Հէր պիր իսլահաթլարընտան մատտա, գա-վանին ունիզամաթը սենիյէենին թէ-մամը իլէ իճրասը հազգընտաքի հիմմէթ վէ ղայրէթլէրի, վէ հէլէ խըրսրզլըզը մէմլէքէթիմիզանտէ-ֆի զըմընտա զուհուրա կէլէն ա-սարը ալիյէլէրի, հիչ ինքեար գա-պուլ իթմէզ սուրէթտէ օլուպ, հաթթա պու սենէ, էյեամը ոյֆ-տա, պաղլարտա պուլունան ահա-լինին պիրինին պուրնու պիլէ գա-նամաեարագ, քէմալի բահաթ իւզ-րէ եաշամալարը, բաշայի միւշարի-լէյհ հազրէթլէրինին հիմմէմաթը ա-լիյէլէրի սէմէրէսի օլտուղունու, հէր քէս իգրար իտէպիլիր, իշթէ պու սէպէպտէն, տէյիլ իմզաեը սէթր իթմէք, իլա վիճուտիմիզլէ էտայի չէհատէթ իտէրիզ։ Եօք, էկէրչի, մէճլիսի պէյէտիյեէ բէյիսի Գաս-պարեան Ցարութիւն էֆէնտի ա-լէյհինտէ իրթիքեապ իյլէմիշ օլ-տուղու մէգալաթը մահճուպու պուլունտուղու իչին իսէ, Ֆիլհա-գըզա, էօյլէ իյլէմէսի եագըշը ի-տի։ Անճագ, շու գատարընը պէ-եան իտէրիմ քի, էկէր սահիպ իմ-զանը քիմ օլտուղունու պիլմիշ օլսա իտիք, նէ սընրֆ ատէմ օ-տուղունու իգհար իթմէք իզրէ, պիր մըգտար թէրճէմէյի հալինի, վէ նէտէն տօլաեը պէօյլէ պիր քիւսթախլըղա ճիւրաթ իյլէտիկինի, զաղէթայի միւթէպէբինիզ վասը-թասը իլէ, ալէմէ պէեան իթմէք-լիկի արզու իտէր իտիք, հէր նէ հալ իսէ, շիմտիլիք Գասպարեան Ցարութիւն էֆէնտի ալէյհինտէ իր-թիքեապ իթմիշ օլտուղու պաղը կիւնա քիզպլէրին ըետտի իլէ, է-ֆէնտիյի միւմանիլէյհին, տէվլէթէ վէ միլլէթէ, նէ տէրէճէ քէմալի սասագաթլա խըտմէթ իտէր պիր զաթ օլտուղունու պէեան իթմէք իւզրէ, պիր ճիւզի թէրճէմէյի ահ-վալինտէն պահ իլէ, միւսելլէմի ալէմ օլան ատալէթինիզէ վէ պի-թարաֆլըղա րիայէթէն, զաղէթայի միւթէպէբինիզ վասըթասը իլէ, նէշ-ընէ միւսաատէ պուեուրմանըզը թէմէննի իտէրիմ։

Պիրինճի, սահիպ մէքթուպուն, միւճէտտէտ գալտրրմիար ինչա-սընտա, Գասպարեան Ցարութիւն էֆէնտի, վալի բաշա հազրէթլէրի-նին, ատէմի մէմուենիյէթինի մու-ճիպ օլմուշ տուր, տիմէսի, քեա-միլէն պիէսաա օլուպ, սալթ քէն-տուսի կիպի արաճիֆ սահիպլինին զիւիւմիւ օլուպ, պիլ աքս քէմալի տէրէճէ, բաշայի միւշարիլէյհ հազ-րէթլէրինին թէվէճճիւհիւ ալիլէ-րինէ մագհար պույրուլարագ, օլ տէրէճէ վազիֆէյի մէէմուրիյեէ-թինտէ պէզլի վիճուտ վէ սարֆը զիհն էյլէմիշ տիր քի, աեազլա-ըընա էնմէ ինէրէք, ոն պէշ կիւն գատար, քէնտի խանէսինտէն պիլէ չըգամամըշ տըր. ֆիլհագըգա, սա-հիպի թահրիրաթ կիպի, պաղը սէր-սէրի մագուլէսի թարաֆընտան թանզիմ իտիլմիշ օլարագ, իմզա-սըզ պիր լայիհա, վալիի միւշարի-լէյհէ թագտիմ գելընմըշ օլուպ, արիզ ու ամիգ միւթալաա պուեուր-տուգտան սոնրա, իճապ իտէն թահ-գըգաթը պիլ իճրա, միւսթագիլէն պաղը ասհապը աղրաղ թարաֆլա-ըընտան եարբլմա պիր հագարէթ օլտուղունա իգնա օլմուշ, վէ պիր տահա պու եօլտա ազիլեաթա ճիւ-րաթ իտէն օլուր իսէ, նիզամընը միւ-սայիտ օլտուղու տէրէճէ, ճէղայի սէգալարընը թէրթիպ պուեուրա-ճագլարընը, պէեան պուեուրմուշ-լար տըր։

Իքինճի, թէպտիլի մէզհէպ պահ-սընա կէլինտիքտէ, սաեէյի սենիյ-եէյի ճէնապը բատիշահիտէ, հէր քէս հիւրը օլուպ, իսթէտիկի մէզ-հէպէ իլթիճա իտէպիլէճէկինտէն, պու խուսուսա ճէվապ իթասընը պիլէ ճայիզ կէօրմէյիզ։

Իւչիւնճիւ, քէնտի ֆամիլեասընը թէրք իյլէմիշ տիր, տիմէսինէ կէ-լինտիքտէ, պու տա ումումա այիտ պիր քէյֆիյեէթ օլմաեըպ, սալթ քէնտուլէրինէ բաճի օլտուղու մա-լիմ տիւր. հէր նասըլ իսէ, պիր իմթիզաճըզըզ հուսուլէ կէլէրէք, պու կիւն օն պէշ սենէեէ գարիպ տիր քի, այրը օիուրմագտա օլուպ, միւմանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտի, քէնտի ֆամիլեասընդն իտարէսինի վէ քեաֆֆէյի լէվազիմաթընը, քէ-մալի հիւրմէթլէ դաեըրմագտա պու-լունմասը մանիւմի ամմէ իքէն, նէ-տէն տօլաեը, սահիպի թահրիրա-թըն կէօղլերինէ, անճագ շիմտի չարբմըշ օլմասընա թէճաճիւպ ի-տէրիզ։

Տէօրտունճիւ, ինթիխապ մէսէ-լէլերինէ կէլինտիքտէ, սահիպ մէք-թուպուն իֆատէսի, քեամիլէն խի-լաֆ օլուպ, էֆէնտիի միւմանիլէյ-հին, էօթէտէն պէրու սէպգաթ ի-տէն խըտմէթի սատրգանէսի ճիհէ-թի իլէ, թէվէճճիւհիւ ամմէեի գա-զանմըշ օլուպ, հէր ինթիխապտա, էն զիեատէ էքսէրիյեէթի գազան-մըշ տըր։ Աքթը եէտի սէնէտէն պէ-բու, մէճլիսի պէյէտիյեէ ըրեասէթի վէ մուավինլիկի իլէ խոթիխատամ օ-լունուպ, քէմալի խոթիգամէթլէ, իֆայի մէէմուրիյեէթ իյլէմիշ տիր, վէ էյլէմէքտէ տիր. հաթթա, չէնտ սէնէ էվվէլ, միւմանիլէյհ, տայիրէյի պէյէտիյեէտէ մուավին պուլունտու-ղու վագբթտա, ինթիխապ միւտ-տէթի եազլաշմըշ օլուպ, պու քէրրէ իճրա օլունաճագ ինթիխապ իսէ, էլհայէթի հազիհի, տայիրէյի պէ-յէտիյեէտէ մէէմուրիյեէթլէ պու-լունան զէվաթը խարիճէն օլաճագ տըր տէյի զուհուր իտէն պիր շայի-աեա մէպնի, միւմանիլէյհի էյտէն գաչբրաճաղըզ տէեու, ահալիի մէմ-լէքէթ միւքէտտէր օլարագ, ինթի-խապ գուրալարընտան մատտա, միւթէպէրան վէ միւթէհայիզան թարաֆընտան, պին իմզաեը ճամի պիր գըթա իսթիրհամամէ, միւ-մանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտինին, ըրեասէթի մէզքիւրէեէ թայիինինի հավի, թագտիմի վիլաեէթընահի գըլընտըզը, մալիւմիւ ամմէ օլուպ, էլեեվմ, էվրագ գալէմինտէ մահ-ֆուզ իքէն, սահիպի թահրիրա-թըն, պուրալարընը տէրք ու ֆէհմ իթմէմէսի, շայեանը թէճաճիւպ տիւր. հաթթա, պու սոն ինթի-խապտա, էնճիւմէն սանտըզընա վազ իտիլէն ալթը եիւզ քիւսուր ատէթ մէքթուպտան, էն զիեատէ էքսէրիյեէթ օլարագ, տէօրթ եիւզ ատէտէ եազըն գուրա, միւմանի-լէյհին իամինէ վէրիլմիշ օլտուղու, գայտէն միւսթէպան օլտուղու հալ-տէ, սահիպի թահրիրաթըն պաղը միւրթէքիպ մուխթարան վէ սայիր-լեր վասրթասը իլէ, սատէտիլ ա-հալիի իղֆալ իտէրէք, քէնտույի ազա թէսմիյէ էթտիրէպիլմիշ տիր, տէմէսինէ գահգահ կիւլերէք, ա-հալիմիզ մէզքիւր սրֆաթլարը, ասլա գապուլ իթմէյիպ, քէմալի հիւրմէթ իլէ քէնտուսինէ իեատէ իտէրիզ։

Միւմանիլէյհ Ցարութիւն էֆէն-տի, էօյլէ պիր զաթ տըր քի, տէվ-լէթ վէ վաթանը ուղրունա վիճու-տինի ֆէտտա իթմիշտիր, վէ հէր սրընրֆտան քէնտուեէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարա վէ պիչարէկեանին իչէրինէ, քէմալի զայրէթլէ չալբշ-մըշ տըր վէ չալբշըր։ Սահիպի մէք-թուպ պու իֆատէլէրիմի էկէր խէքզիպ իտէրէք, միլլէթիմիզտէ միւմանիլէյհ կիսլի միլլէթբէրվէր վէ զայրէթի պիր գաչ զաթ տահա կէօսթէրէպիլիր իսէ, քէնտիսինէ պիր պիւեիւք պրավօ տէրիզ։ Շիմ-տիեէ գատար, զէմանը մէէմուրի-եէթլէրինտէ, պէլէտիեէ պապըն-տա իճրա իտիլէն ինչատի վէ սար-ֆիեէթ, վէ հէր պիր խուսուսա կէրիլէն հիւանի խըտմէթ վէ սա-տագաթը, ճիւմլէ ինտինտէ տէր-քեար օլուպ, վէ նէհրի Սէհան ի-զերինտէ վազը քեպիր քէօբրինին թամիրինտէ օլան խըտմէթի, վէ կէրէք մուհարէպէյի ախիրէ զայ-լէսի միւնասէպէթի իլէ, Ատանատա թէճէմմիւ իտէն տատքիրի նիզամի-եէսի միւնասէպէթի իլէ, Ատանատա թէճէմմիւ իտէն տատքիրի նիզամի-եէ վէ բէտիֆիյեէնին էրզագ վէ սայիրէսինին տիպ ու միւպաեա-սընտա, խազինէյի տէվլէթէ օլան խըտմէթի, էլեեվմ Ցէրալիեէտ պու-լունան էսպագ Ատանա վալիսի տէվ-լէթլու Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէ-րինին տախի թատիգ պուեուրա-ճագլարը կիպի, ճիւմլէ մէէմուրին վէ ահալիի մէմլէքէթին մալիւմի օ-լուպ, սահիպի իսթիգամէթ պիր զաթ օլտուղու տէրքեար իքէն, սա-հիպի թահրիրաթը կէօզլերի գա-բալը օլուպ տա, սալթ քէնտի մէն-ֆաաթը զաթիեէսի իչին պէօյլէ միւսթագիմ իլ աթվար պիր զաթ ալէյհինտէ, պաղը կէօնա եալանը իրթիքեապ էյլէմէսինէ խթիղրապ իտէրիզ. կէրչի, պելքի քէնտիսի կիպի պաղը ատի ատամիար պու եա-զըշընտան պիր խօշնուտի տուեապի-լիրլեր, լաքին, ահալիճէ քէնտու-սինէ մէնֆուրու ալէմ նազարը իլէ պագըլմագտա տըր։

Զօգտան պէրու միւքէմմէլ մէք-թէպլերիմիզ պուլունմասրգտան պաշգա, ատի մէքթէպլերիմիզ տա-խի եօլունտա օլմաեուպ, պու սենէ պաղը խայրխահ շիրքէթլէրին հիմ-մէթի, վէ միւմանիլէյհ Գասպարեան Ցարութիւն էֆէնտինին զայրէթի իլէ, միլլէթին թէչվիգ օլունմասընտան, կէօզլերիմիզ մէքթէպ կէօրէ-պիլտի. լաքին, պիր թագըմ ինքնասէր էֆէնտիլերինին սինիրլերինէ տօգունտուղունտան, էֆէնտիի միւ-մանիլէյհին ալէյհինտէ պուլունմա-

---

կեզմէքտէ իտի . . .։

Մէրգումէ եաթագտան գալգ-մագ իսթէտի։

Թէքմիլ վիճուտինտէ, թա պա-չընտան թըրնագլարընա վարընճա-եա գատար, ճան հավինէ մախ-սուս օլան պիր նէվի տիթրէմէքլիք հիսս իթտի . . . — պիրտէ էլի պիր ատէմ վիճուտինէ թօգանտը . . .։

Պու ատէմ, պու ճանվէր, վէ պու բիւսվայ ատէմ Մարսիալ օլուպ, մէրգումէնին եանընտա ուեումագ-տա իտի . . .։

Գօրանընն բէտերի Ռիչար Պէրնիէ իլէ վալիտէսի Նօէմինին ճէլլասը պուլունան մէրգումէ ալչագ, իտմի նամալիւմ օլան պիր ճինայէթի իշ-լեմէքլիքտէն պիլէ իհթիրազ իթ-մէմիշ իտի։

Մէրգումէնին ֆիքրինի թէնվիր իտիճի տէհշէթամիզ պիր ըշրդ եբլ-ոբրրմ կիպի խաթրընտան կէլիպ կէչտի, վէ հէր շէյի ֆէհմ իտիպ անլատը։

Պունուն իւզերինէ մէրգումէ բիր զաղապ քէսիլէրէք հայդրմանեա պաչլատը, եաթաղընտան աչաղը ըչրատը, վէ սրչրաեբպ իւզերինտէ հենուզ էլ սունմամըշ օլտուղու ագ-չամքի թաամիար պուլունմագտա օ-լան ուֆագ թրաբէզանընն եանընտա կիթտի, վէ մէզքիւր քիթապլարընն եանընտա պուլունան պիր պըչաղը պլաը, կէրի տէօնտու, վէ պիր պի-րի արգասընտան, Մարսիալա իւչ քէրրէ եէրլէշտիրտի, վէ մէրգում գօրգուսունտան պէօղիւրէրէք տէ-պէլէնմէկէ պաչլատը։

Օրթալըգ գանա պէօլէնտի։

Գօրա պըչաղը տահա վուրմադ իսթէտի իսէ տէ, մէճալը գալմա-տը, գուվվէթ քէսիլտի, պըչաղ հալէա էլինտէ օլտուղու հալտէ, շէյլէ պիր տէօնիւ վիրտի, վէ քէն-տույի զայպ իտէրէք, տէվրիլիպ տիւշտիւ, վէ Մարսիալ տախի, է-օրիւղ կիպի պէօղիւրէրէք, վէ եէր-լերի ալ գանլարա պէօլէյէրէք պիր Թարաֆտան գաչտըզը հալտէ, պիր Թարաֆտան տախի,

—Պիր էսիրէ պէնի, էֆէնտիսի պուլունտուղում Թագտիրտէ էօ-տիւրմէ՛ք իսթէտի. —մէրգումէ, հէման պու կիւն, ճէլլատլար գըբ-պաճը ալթընտա թէլէ՛ֆ օլմալը տըր . . . — տէյի պաղըրտը։

Մէրգում գաչբպ քէնտի տայի-բէսինէ չէքիտի, վէ անինտէ քէյ-ֆիյէթի հալ Մէրքիւցցաեա խապէր վիրիլտիկինտէն, մէրգում գօշուպ եէթիշտի, վէ շաեանը թէէսսիֆ օլտուղու հալտէ, թէհլիքէսիզ պիր սուրէթտէ գալմըշ օլան եարալա-ըընը սարբպ սարմալատը։

Գօրանընն իսթիմալ իթտիկի պը-չաղընն ուճու սիվրի օլմասընը չէօյլէ տուրսուն, եայլանընը հալտէտէ օլ-տուղունտան, եանի գավի պիր հալ-տէ պուլունմասրգտան պաշգա, չօգլուգ քէսկին տախի օլմամասընն ատան նաշի, չօգլուգ տէրինէ իյլէ-մէեէրէք, անճագ պիր գաչանթի-զիւիւմիւ օլուպ, պիլ աքս քէմալի տէրէճէ, բաշայի միւշարիլէյհ հազ-րէթլէրինին թէվէճճիւհիւ ալիլէ-րինէ մագհար պույրուլարագ, օլ տէրէճէ վազիֆէյի մէէմուրիյեէ-թինտէ պէզլի վիճուտ վէ սարֆը զիհն էյլէմիշ տիր քի, աեազլա-ըընա էնմէ ինէրէք, ոն պէշ կիւն գատար, քէնտի խանէսինտէն պիլէ չըգամամըշ տըր. ֆիլհագըգա, սա-հիպի թահրիրաթ կիպի, պաղը սէր-սէրի մագուլէսի թարաֆընտան թանզիմ իտիլմիշ օլարագ, իմզա-սըզ պիր լայիհա, վալիի միւշարի-լէյհէ թագտիմ գելընմըշ օլուպ, արիզ ու ամիգ միւթալաա պուեուր-տուգտան սոնրա, իճապ իտէն թահ-գըգաթը պիլ իճրա, միւսթագիլէն պաղը ասհապը աղրաղ թարաֆլա-ըընտան եարբլմա պիր հագարէթ օլտուղունա իգնա օլմուշ, վէ պիր տահա պու եօլտա ազիլեաթա ճիւ-րաթ իտէն օլուր իսէ, նիզամընն միւ-սայիտ օլտուղու տէրէճէ, ճէղայի սէգալարընը թէրթիպ պուեուրա-ճագլարընը, պէեան պուեուրմուշ-լար տըր։

Իքինճի, թէպտիլի մէզհէպ պահ-սընա կէլինտիքտէ, սաեէյի սենիյ-եէյի ճէնապը բատիշահիտէ, հէր քէս հիւրը օլուպ, իսթէտիկի մէզ-հէպէ իլթիճա իտէպիլէճէկինտէն, պու խուսուսա ճէվապ իթասընը պիլէ ճայիզ կէօրմէյիզ։

Իւչիւնճիւ, քէնտի ֆամիլեասընը թէրք իյլէմիշ տիր, տիմէսինէ կէ-լինտիքտէ, պու տա ումումա այիտ պիր քէյֆիյեէթ օլմաեըպ, սալթ քէնտուլէրինէ բաճի օլտուղու մա-լիմ տիւր. հէր նասըլ իսէ, պիր իմթիզաճըզըզ հուսուլէ կէլէրէք, պու կիւն օն պէշ սենէեէ գարիպ տիր քի, այրը օիուրմագտա օլուպ, միւմանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտի, քէնտի ֆամիլեասընն իտարէսինի վէ քեաֆֆէյի լէվազիմաթընը, քէ-մալի հիւրմէթլէ դաեըրմագտա պու-լունմասը մանիւմի ամմէ իքէն, նէ-տէն տօլաեը, սահիպի թահրիրա-թըն կէօղլերինէ, անճագ շիմտի չարբմըշ օլմասընա թէճաճիւպ ի-տէրիզ։

Տէօրտունճիւ, ինթիխապ մէսէ-լէլերինէ կէլինտիքտէ, սահիպ մէք-թուպուն իֆատէսի, քեամիլէն խի-լաֆ օլուպ, էֆէնտիի միւմանիլէյ-հին, էօթէտէն պէրու սէպգաթ ի-տէն խըտմէթի սատրգանէսի ճիհէ-թի իլէ, թէվէճճիւհիւ ամմէեի գա-զանմըշ օլուպ, հէր ինթիխապտա, էն զիեատէ էքսէրիյեէթի գազան-մըշ տըր։ Աքթը եէտի սէնէտէն պէ-բու, մէճլիսի պէյէտիյեէ ըրեասէթի վէ մուավինլիկի իլէ խոթիխատամ օ-լունուպ, քէմալի խոթիգամէթլէ, իֆայի մէէմուրիյեէթ իյլէմիշ տիր, վէ էյլէմէքտէ տիր. հաթթա, չէնտ սէնէ էվվէլ, միւմանիլէյհ, տայիրէյի պէյէտիյեէտէ մուավին պուլունտու-ղու վագբթտա, ինթիխապ միւտ-տէթի եազլաշմըշ օլուպ, պու քէրրէ իճրա օլունաճագ ինթիխապ իսէ, էլհայէթի հազիհի, տայիրէյի պէ-յէտիյեէտէ մէէմուրիյեէթլէ պու-լունան զէվաթը խարիճէն օլաճագ տըր տէյի զուհուր իտէն պիր շայի-աեա մէպնի, միւմանիլէյհի էյտէն գաչբրաճաղըզ տէեու, ահալիի մէմ-լէքէթ միւքէտտէր օլարագ, ինթի-խապ գուրալարընտան մատտա, միւթէպէրան վէ միւթէհայիզան թարաֆընտան, պին իմզաեը ճամի պիր գըթա իսթիրհամամէ, միւ-մանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտինին, ըրեասէթի մէզքիւրէեէ թայիինինի հավի, թագտիմի վիլաեէթընահի գըլընտըզը, մալիւմիւ ամմէ օլուպ, էլեեվմ, էվրագ գալէմինտէ մահ-ֆուզ իքէն, սահիպի թահրիրա-թըն, պուրալարընը տէրք ու ֆէհմ իթմէմէսի, շայեանը թէճաճիւպ տիւր. հաթթա, պու սոն ինթի-խապտա, էնճիւմէն սանտըզընա վազ իտիլէն ալթը եիւզ քիւսուր ատէթ մէքթուպտան, էն զիեատէ էքսէրիյեէթ օլարագ, տէօրթ եիւզ ատէտէ եազըն գուրա, միւման-լէյհին իամինէ վէրիլմիշ օլտուղու, գայտէն միւսթէպան օլտուղու հալ-տէ, սահիպի թահրիրաթըն պաղը միւրթէքիպ մուխթարան վէ սայիր-լեր վասրթասը իլէ, սատէտիլ ա-հալիի իղֆալ իտէրէք, քէնտույի ազա թէսմիյէ էթտիրէպիլմիշ տիր, տէմէսինէ գահգահ կիւլերէք, ա-հալիմիզ մէզքիւր սրֆաթլարը, ասլա գապուլ իթմէյիպ, քէմալի հիւրմէթ իլէ քէնտուսինէ իեատէ իտէրիզ։

Միւմանիլէյհ Ցարութիւն էֆէն-տի, էօյլէ պիր զաթ տըր քի, տէվ-լէթ վէ վաթանը ուղրունա վիճու-տինի ֆէտտա իթմիշտիր, վէ հէր սրընրֆտան քէնտուեէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարա վէ պիչարէկեանին իչէրինէ, քէմալի զայրէթլէ չալբշ-մըշ տըր վէ չալբշըր։ Սահիպի մէք-թուպ պու իֆատէլէրիմի էկէր խէքզիպ իտէրէք, միլլէթիմիզտէ միւմանիլէյհ կիսլի միլլէթբէրվէր վէ զայրէթի պիր գաչ զաթ տահա կէօսթէրէպիլիր իսէ, քէնտիսինէ պիր պիւեիւք պրավօ տէրիզ։ Շիմ-տիեէ գատար, զէմանը մէէմուրի-եէթլէրինտէ, պէլէտիեէ պապըն-տա իճրա իտիլէն ինչատի վէ սար-ֆիեէթ, վէ հէր պիր խուսուսա կէրիլէն հիւանի խըտմէթ վէ սա-տագաթը, ճիւմլէ ինտինտէ տէր-քեար օլուպ, վէ նէհրի Սէհան ի-զերինտէ վազը քեպիր քէօբրինին թամիրինտէ օլան խըտմէթի, վէ կէրէք մուհարէպէյի ախիրէ զայ-լէսի միւնասէպէթի իլէ, Ատանատա թէճէմմիւ իտէն տատքիրի նիզամի-եէ վէ բէտիֆիյեէնին էրզագ վէ սայիրէսինին տիպ ու միւպաեա-սընտա, խազինէյի տէվլէթէ օլան խըտմէթի, էլեեվմ Ցէրալիեէտ պու-լունան էսպագ Ատանա վալիսի տէվ-լէթլու Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէ-րինին տախի թատիգ պուեուրա-ճագլարը կիպի, ճիւմլէ մէէմուրին վէ ահալիի մէմլէքէթին մալիւմի օ-լուպ, տահիպի իսթիգամէթ պիր զաթ օլտուղու տէրքեար իքէն, տա-հիպի թահրիրաթը կէօզլերի գա-բալը օլուպ տա, սալթ քէնտի մէն-ֆաաթը զաթիեէսի իչին պէօյլէ միւսթագիմ իլ աթվար պիր զաթ ալէյհինտէ, պաղը կէօնա եալանը իրթիքեապ էյլէմէսինէ խթիղրապ իտէրիզ. կէրչի, պելքի քէնտիսի կիպի պաղը ատի ատամիար պու եա-զըշընտան պիր խօշնուտի տուեապի-լիրլեր, լաքին, ահալիճէ քէնտու-սինէ մէնֆուրու ալէմ նազարը իլէ պագըլմագտա տըր։

Զօգտան պէրու միւքէմմէլ մէք-թէպլերիմիզ պուլունմասրգտան պաշգա, ատի մէքթէպլերիմիզ տա-խի եօլունտա օլմաեուպ, պու սենէ պաղը խայրխահ շիրքէթլէրին հիմ-մէթի, վէ միւմանիլէյհ Գասպարեան Ցարութիւն էֆէնտինին զայրէթի իլէ, միլլէթին թէչվիգ օլունմասըն-տան, կէօզլերիմիզ մէքթէպ կէօրէ-պիլտի. լաքին, պիր թագըմ ինք-նասէր էֆէնտիլերին սինիրլերինէ տօգունտուղունտան, էֆէնտիի միւ-մանիլէյհին ալէյհինտէ պուլունմա-

---

գէօրգուսունտան պէօղիւրէրէք տէ-պէլէնմէկէ պաչլատը։

Օրթալըգ գանա պէօլէնտի։

Գօրա պըչաղը տահա վուրմադ իսթէտի իսէ տէ, մէճալը գալմա-տը, գուվվէթ քէսիլտի, պըչաղ հալէա էլինտէ օլտուղու հալտէ, շէյլէ պիր տէօնիւ վիրտի, վէ քէն-տույի զայպ իտէրէք, տէվրիլիպ տիւշտիւ, վէ Մարսիալ տախի, է-օրիւղ կիպի պէօղիւրէրէք, վէ եէր-լերի ալ գանլարա պէօլէյէրէք պիր Թարաֆտան գաչտըզը հալտէ, պիր Թարաֆտան տախի,

—Պիր էսիրէ պէնի, էֆէնտիսի պուլունտուղում Թագտիրտէ էօ-տիւրմէ՛ք իսթէտի. —մէրգումէ, հէման պու կիւն, ճէլլատլար գըբ-պաճը ալթընտա թէլէ՛ֆ օլմալը տըր . . . — տէյի պաղըրտը։

Մէրգում գաչբպ քէնտի տայի-բէսինէ չէքիտի, վէ անինտէ քէյ-ֆիյէթի հալ Մէրքիւցցաեա խապէր վիրիլտիկինտէն, մէրգում գօշուպ եէթիշտի, վէ շաեանը թէէսսիֆ օլտուղու հալտէ, թէհլիքէսիզ պիր սուրէթտէ գալմըշ օլան եարալա-ըընը սարբպ սարմալատը։

Գօրանընն իսթիմալ իթտիկի պը-չաղընն ուճու սիվրի օլմասընը չէօյլէ տուրսուն, եայլանընը հալտէտէ օլ-տուղունտան, եանի գավի պիր հալ-տէ պուլունմասրգտան պաշգա, չօգլուգ քէսկին տախի օլմամասընն ատան նաշի, չօգլուգ տէրինէ իյլէ-մէեէրէք, անճագ պիր գաչանթի-զիւիւմիւ օլուպ, պիլ աքս քէմալի տէրէճէ, բաշայի միւշարիլէյհ հազ-րէթլէրինին թէվէճճիւհիւ ալիլէ-րինէ մագհար պույրուլարագ, օլ տէրէճէ վազիֆէյի մէէմուրիյեէ-թինտէ պէզլի վիճուտ վէ սարֆը զիհն էյլէմիշ տիր քի, աեազլա-ըընա էնմէ ինէրէք, ոն պէշ կիւն գատար, քէնտի խանէսինտէն պիլէ չըգամամըշ տըր. ֆիլհագըգա, սա-հիպի թահրիրաթ կիպի, պաղը սէր-սէրի մագուլէսի թարաֆընտան թանզիմ իտիլմիշ օլարագ, իմզա-սըզ պիր լայիհա, վալիի միւշարի-լէյհէ թագտիմ գելընմըշ օլուպ, արիզ ու ամիգ միւթալաա պուեուր-տուգտան սոնրա, իճապ իտէն թահ-գըգաթը պիլ իճրա, միւսթագիլէն պաղը ասհապը աղրաղ թարաֆլա-ըընտան եարբլմա պիր հագարէթ օլտուղունա իգնա օլմուշ, վէ պիր տահա պու եօլտա ազիլեաթա ճիւ-րաթ իտէն օլուր իսէ, նիզամընն միւ-սայիտ օլտուղու տէրէճէ, ճէղայի սէգալարընը թէրթիպ պուեուրա-ճագլարընը, պէեան պուեուրմուշ-լար տըր։

Իքինճի, թէպտիլի մէզհէպ պահ-սընա կէլինտիքտէ, սաեէյի սենիյ-եէյի ճէնապը բատիշահիտէ, հէր քէս հիւրը օլուպ, իսթէտիկի մէզ-հէպէ իլթիճա իտէպիլէճէկինտէն, պու խուսուսա ճէվապ իթասընը պիլէ ճայիզ կէօրմէյիզ։

Իւչիւնճիւ, քէնտի ֆամիլեասընը թէրք իյլէմիշ տիր, տիմէսինէ կէ-լինտիքտէ, պու տա ումումա այիտ պիր քէյֆիյեէթ օլմաեըպ, սալթ քէնտուլէրինէ բաճի օլտուղու մա-լիմ տիւր. հէր նասըլ իսէ, պիր իմթիզաճըզըզ հուսուլէ կէլէրէք, պու կիւն օն պէշ սենէեէ գարիպ տիր քի, այրը օիուրմագտա օլուպ, միւմանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտի, քէնտի ֆամիլեասընն իտարէսինի վէ քեաֆֆէյի լէվազիմաթընը, քէ-մալի հիւրմէթլէ դաեըրմագտա պու-լունմասը մանիւմի ամմէ իքէն, նէ-տէն տօլաեը, սահիպի թահրիրա-թըն կէօղլերինէ, անճագ շիմտի չարբմըշ օլմասընա թէճաճիւպ ի-տէրիզ։

Տէօրտունճիւ, ինթիխապ մէսէ-լէլերինէ կէլինտիքտէ, սահիպ մէք-թուպուն իֆատէսի, քեամիլէն խի-լաֆ օլուպ, էֆէնտիի միւմանիլէյ-հին, էօթէտէն պէրու սէպգաթ ի-տէն խըտմէթի սատրգանէսի ճիհէ-թի իլէ, թէվէճճիւհիւ ամմէեի գա-զանմըշ օլուպ, հէր ինթիխապտա, էն զիեատէ էքսէրիյեէթի գազան-մըշ տըր։ Աքթը եէտի սէնէտէն պէ-բու, մէճլիսի պէյէտիյեէ ըրեասէթի վէ մուավինլիկի իլէ խոթիխատամ օ-լունուպ, քէմալի խոթիգամէթլէ, իֆայի մէէմուրիյեէթ իյլէմիշ տիր, վէ էյլէմէքտէ տիր. հաթթա, չէնտ սէնէ էվվէլ, միւմանիլէյհ, տայիրէյի պէյէտիյեէտէ մուավին պուլունտու-ղու վագբթտա, ինթիխապ միւտ-տէթի եազլաշմըշ օլուպ, պու քէրրէ իճրա օլունաճագ ինթիխապ իսէ, էլհայէթի հազիհի, տայիրէյի պէ-յէտիյեէտէ մէէմուրիյեէթլէ պու-լունան զէվաթը խարիճէն օլաճագ տըր տէյի զուհուր իտէն պիր շայի-աեա մէպնի, միւմանիլէյհի էյտէն գաչբրաճաղըզ տէեու, ահալիի մէմ-լէքէթ միւքէտտէր օլարագ, ինթի-խապ գուրալարընտան մատտա, միւթէպէրան վէ միւթէհայիզան թարաֆընտան, պին իմզաեը ճամի պիր գըթա իսթիրհամամէ, միւ-մանիլէյհ Ցարութիւն էֆէնտինին, ըրեասէթի մէզքիւրէեէ թայիինինի հավի, թագտիմի վիլաեէթընահի գըլընտըզը, մալիւմիւ ամմէ օլուպ, էլեեվմ, էվրագ գալէմինտէ մահ-ֆուզ իքէն, սահիպի թահրիրա-թըն, պուրալարընը տէրք ու ֆէհմ իթմէմէսի, շայեանը թէճաճիւպ տիւր. հաթթա, պու սոն ինթի-խապտա, էնճիւմէն սանտըզընա վազ իտիլէն ալթը եիւզ քիւսուր ատէթ մէքթուպտան, էն զիեատէ էքսէրիյեէթ օլարագ, տէօրթ եիւզ ատէտէ եազըն գուրա, միւման-լէյհին իամինէ վէրիլմիշ օլտուղու, գայտէն միւսթէպան օլտուղու հալ-տէ, սահիպի թահրիրաթըն պաղը միւրթէքիպ մուխթարան վէ սայիր-լեր վասրթասը իլէ, սատէտիլ ա-հալիի իղֆալ իտէրէք, քէնտույի ազա թէսմիյէ էթտիրէպիլմիշ տիր, տէմէսինէ գահգահ կիւլերէք, ա-հալիմիզ մէզքիւր սրֆաթլարը, ասլա գապուլ իթմէյիպ, քէմալի հիւրմէթ իլէ քէնտուսինէ իեատէ իտէրիզ։

Միւմանիլէյհ Ցարութիւ

լարբնա գահրէն, միլէթ մէճլիսինէ տախի կէլմէմէքտէ տիր։

Բիվաեէթ էտէրլէր քի, վագթի իլէ պիր կէմի պաթմագ իւզրէ պուլունուպ, մէճնունուն պիրիսի կէօրիւր քի, գուրթուլմադ իչին, հէր քէս պիրէր չէեէ սարբլմագտա պուլունմագտա տբր, պու տա կիտէր տօղրու կէմինին լէնկէրինի թուրթար, վէ տէնիզին տիպինէ ղարգ օլուր. սահիպի թահրիրաթ տօսթումուզտա պունա գրեաս օլունապիլիր զանն իտէրիմ, զիրա, իշլիթմիշ օլմալը տբր քի, միլաեէթլէրտէն, ղազէթալարա հավատիս վէրիրլէր տէեի, քէնտի տէ գալդմբշ պէօյլէ պիր էտնա թարիդ իլէ, մէքթուպ եազմագլբղը իրթիքեապ էյլէմիշ տիր. էլինտէն կէլիր իսէ վաթանա վէ միլլէթէ միւֆիտ պահսլար եազսն, հէր քէս սէնա իտէրիզ։

Մէյրոնէ Կ. Կէօչէեան

ԻԼԱՆ

Էհալիմիզ թարաֆընտան, եիկիրմի սէնէտէն պէրու, պաշլբճա իւչ քիթապը գուսուր գալմասընտան տօլաեը, հէր վագբթ թէշէքքիլէր իշիտիլմէքտէ տիր. պու քիթապլարտան պիրի միւթէվէֆա Վարդան պէյին Պոնաբարթ թարիխի, իքինճիսի, միւթէվէֆա Պարոնեան թապխանէճի Յովսէփ աղանն թէրճէմէ իթթիրիպ թապ ու նէշր իթտիկի էսրարը Բարիս, վէ իւչինճիսիս տախի, պիզիմ եարը պբրագմաեա մէճպուր օլտուղումուզ Սէրսէրի եէհուտի տիր։

Հէր քէս պու պապտէ թադսիրաթը, մէզքիւր քիթապլարը թէքմիլ իտէմէեէնլէրէ համ իթմէքտէ տիրլէր. հալ պու քի, հագդանիյեէթ պունա ճէվազ վիրմէզ, չինքի, գուսուր պբրագբլմալարը, պաշգա պիր շէյտէն նէշէթ իթմէյիպ, իլլա, պիր գաչ եիւզ քիշինին, պիրէր իքիշէր լիրաեը թէհլիքէյէ գոյմագ իսթէմէյիպ տէ, եալընբզ պիր քիշինին, պիր գաչ եիւզ վրա թէհլիքէեէ գոյմասընը, վէ եախօտ օվ մբգտար սէրմաեէ տաեանապիլմէսինի թալէպ իթմէքլիքտէն նէշէթ իթմէքտէ տիր, եօգսա, էկէր, քեարը պէրթարաք իտէլմ, եալընբզ մէսարիֆինէ տաեանբլապլէ իսի, իւչիւ տէ իքմալ իտիլիր իսի։

Ումարբզ քի, մէզքիւր քիթապլարտան պիրինին իքմալի վագթը կէլմիշ օլուպ, վէ պու խբամէթ ու ինֆթիխարա տա պիզ նայիլ օլմաղբզ։

Շիմտիլէրտէ, հէմ ղազէթալարը տօլտուրաճագ վէ էհալիեի մէճլիսուն գբլաճագ միւթէնա հավատիսլէրին նէտրէթթի վար տբր, վէ հէմ տէ միլլէթիմիզտէ, օգուեուպ էյլէնէճէք վէ իսթիֆատէ էյլէեէճէք քիթապլարբն գբլէթի վար տբր, վէ պունլարտան տա գաթի նազար, հէր թէճրիպէտէ կէօսթէրմիշ տիր քի, խալգբմբզճա, էն զիեատէ իգթիզա իտէն շէյ, պիրէր թէտպիր իլէ, քիթապ վէ ղազէթա օգումագլբղն արզու վէ տույղուսունու արթբրմագլբղա չալբշմագլբղ տբր։

Պունա իլավէթէն շունու տախի իգբար վէ պէեան իտէրիզ քի, բէշին սաթբշ իլէ, իշիմիզճէ պիր գօլայլբգ հասբլ օլմասբգճա, ղազէթամբզը բէշին մէսարիֆաթը ճիհէթիյէ չէքմէքտէ օլուղումուզ տարլբգտան գուրթուլմասբգտան պաշգա, Տիւսթուրուն նէշրինէ տախի, նիզամընտա տէվամ իթմէքլիք գօյայ օլամաեաճագ տբր։

Իմտի, կէրէք ղազէթամբզճա, վէ կէրէք Տիւսթուրճա, հէմ պիր մուավենէթ սիմէք օլուպ, վէ հէմ տէ, ումում խալգբմբզը մէճմուենլիյեէթինի մուճիպ օլմագ էմէլիյէ, կէլէճէք սալը եա չարշէնպիհ կիւնիւնտէն պէտ իլէ, թասլը յուխասաթբը, մուախխարէն Մէսրիֆ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն թահսիլ իթմիշպուլունտուղումուզ էսրարը Բարիս նամ նատիր իւլ էմսալ քիթապբն նէշրինէ, կիւնտէ սէքիզէր ուֆարագ սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, միւպաշէրէթ իտէճէկիզ։

Մէզքիւր քիթապ, հէր քէսէ պիր գօյայլբգ օլմագ իւզրէ, եիկիրմիշեր փարաեա սաթբլաճագ, վէ պէթթապիտէ սագլանբլարագ, իլերուտէ միւքեմմէլ պիր քիթապ օլաճագ տբր։

Մէզքիւր քիթապը չօգուղ մէտհ իթմէքլիկէ հաճաթ կէօրմէյիպ, անճագ շու գատար սէօյլերիզ քի, եալընբզ եիկիրմի օթուզ սահիֆէսինի օգուեանլարտան հէման հէր զաթբն, հէր կիւն օգումագլբղա տէվամա արզու վէ ղայրէթ իտէճէկի չէօյլէ տուրսուն, տիւնեատա հէր նէվի ֆէնալբգ իլէ, հէր նէվիտէ ֆազիլէթին, հատտէն զիեատէ թէէսսիրվի սուրէթտէ նագշ ու պէեաննընը կէօրէրէք միւթէէսսիր օլաճագլարընտան, հէր օգուտուղլարընտա, եա աշուրի մէրթէպէ հիտտէթ վէ եատա մէսէրրէթ հիսսիտէրէք, եիւզլերճէ տէֆա կէօզ եաշլարը տէօքէճէքլերինտէ, վէ գալպինտէ ազաճբգ տույղուսու պուլունանլարբն, աղ չօգ իսթիֆատէ իտէճէքլերինտէ տախի, շիւբհէ եօգ տուր։

Պիզ խայլիճէ Բօմանլար օգուսմուշ իսէ քտէ, շէօհրէթշուար էօժէն Սիւնիւն գալէմինտէն չբգմբշ օլան պու էսէրի պէրկիւզիտէ կիպի պիր էսէր, բէք նատիրէն կէօրէպիլմիշ, վէ խայլի սէնէլէրտէն պէրու, պարի էօլմէզտէն, միլլէթիմիզտէ պունուն թէրճէմէսինի պբրագմագլբղա, արզու վէ նիյեէթ իթմիշիզ տիր։

Վագտա, պունտան օն իքի սէնէ գատար մուգատտէմ, մէզքիւր քիթապը էրմէնիճէսի, Իզմիրտէ, Մամուրեան էֆէնտի թէրմէճէսի օլտուղու հալտէ թապ ու նէշր օլունմուշ իսէտ, շիմտի բէք ազլարտա պուլունտուղու շէօյլէ տուրսուն, հէր նասբլ իսէ, էֆէնտիի միւմիպլէյհ, գօլայ անլաշբլբը պիր լիսան իւզրէ թէրճիւմէ իթմիշ օլմասընտան, պիզիմ իթիգատբմբզճա, լազբմ կէլէն թէլէզզիւզ կէօրիւլէմէմիշ տիր։

Պիզ պունու քէնտիմիզ թէրճէմէ իտիպ, վէ միւմքին մէրթէպէտէ, հէր քէսին անլաեապիլէճէկի պիր լիսան վէ իսթիլլահ իսթիմալինէ չալբշաճաղբզ։

Թէքքարէն սէօյլէրիզ քի, մէզքիւր քիթապ, միլլէթիմիզ իչին, պիր տույղու վէ պիր ֆագիլէթ տէրսի օլապիլսունտէն պաշգա, եէվմիյէ իսէ, եալընբզ տէօրթ պէշ եիւզ նիւսխէ սաթբլտբզընտա, կէրչի, հէր քէսին քիսէսինտէն չբգան, անճագ, հիչ նէվինտէն պունլանան պիր եիկիրմի փարալբգ օլաճագ տբր, լաքին, մէնֆաաթբ օլ նիսպէթտէ օլմաեբպ, իլլա փէք պիչիք օլաճագ տբր. շէօյլէ քի, հէմ էհալիմիզ էօյլէ պիր կիւզել վէ միֆիա քիթապը օգուտուշ օլաճագ տբր, հէմ պիզ մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ պիր միքեֆթաթա նայիլ օլաճաղբզ, վէ հէմ տէ, կէրէք Մանզումէնին վէ կէրէք Տիւսթուրուն նիզամընտա տէվամընա, պիր գօյայլբգ վէրիլմիշ պուլունաճագ տբր։

Վէլհասբլ, հիչ տէյլ իսէ, պու գատարճբգ ումումի պիր համիյեէթէ, իյի եա ֆէնա, եիկիրմի սէնէլիք միլլէթճէ սէպգատ իթմիշ օլան խբատմաթբմբզա գարշբլբգ պիր թէշվիգատ օլմագ իւզրէ, հիչ տէյլ իսէ, սէօրթ պէշ եիւզ նէֆէր զէվաթբն, գրաաթընա հիմմէթլէրինի, շիմտիտէն տավէթ, արզու, վէ ըճա իտէրիզ։

Մէզքիւր քիթապ, շիմտիքի հալ, հաֆթատա տէօրթ պէշ տէֆա նէշր օլունուպ, տայիմա բէնքլի պիր գաբաք իչինտէ պունլանաճագ, վէ մէզքիւր գաբագլարտան թօքլաեբպտա եիւզ թանէ կէթիրէնէ վէ եախօտ կէօնտէրէնէ, պիր իքրամիյեէ իգպալը պիլէթի վիրիլէճէք, վէ մէզքիւր իքրամիյեէտէն, պիր պիլէթ 10, վէ պէշ պիլէթ տախի, պիրէր լիրա, իքրամիյէ վիրիլէճէք տիր։

Մէզքիւր իքրամիյեէնին իճրասը իչին, հիչ տէյլ իսէ պէշ եիւզ նիւսխէ սաթբլմասը լազմ կէլէճէք տիր։

Էսրարը Փարիս իչին, Իսթանպօլտա, պիզիմ թարաֆբմբզտան ապօնէ գապուլ օլունմաեբպ, եալընբզ էլտէն սաթբլաճաղբնտան, ապօնէ օլմագլբղը արզու իտէնլէր, եա սաթբճբլարտան, վէ եախօտ քիթապճբլարտան եազբլապիլէճէքլէր տիր։

Էսրարը Փարիսին իլք նիւսխէսի, էվրօբատա չօգ տէֆա կէօրիւլէ կէլտիկի կիպի, մէճճանէն, եանի բարասբզ օլարագ հէր քէսէ տաղբլաճագ տբր։

ԱԶԴՔ

Բերայի կալուածոց հոգաբարձութիւնը իւր ունեցած հին պարտուց հատուցման համար տարին մինչև հարիւրին 12 տոկոսով փոխառութիւններ բրած ըլլալով, հարկ դատեց այժմ հրատարակութեան դիմելով՝ հրաւիրել ամէն անոնք, որք կը բաղձան հարիւրին 12 էն պակաս տոկոսով փոխառութիւն ընել։

Փոխառութեան մնացեալ եղող պատուարժան անձինք կը հրաւիրուին կիւրակէ և ուրբաթ օրերը առաւօտէն մինչև ցօրեկ ներկայանալ կալուածոց հոգաբարձութեան սենեակը՝ ապահովութեան վերաբերեալ պէտք եղած տեղեկութիւնք ստանալու համար։

Ի դիմաց Բերայի
Կալ. հոգաբարձութեան
Գ. Գաբրիէլեան

Բերա, 16 հոկտ. 1881

* * *

. . . Խմբագրապետ,

Դաղարեալ Հայկական Համազգային գործատորած ընկերութեան կողմանէ Ազգ. Հիւանդանոցի նուիրեալ գոյքերէն զատ, նաև նուիրած է մէկ շբմէնտրֆէրի և պուքրէշի արժէթուղթ, զորս Հոգաբարձութիւնս ընդունած է։

Կ'աղաչեմք, Խմբագրապետ Տէր, ներկայս Ձեր պատ. լրագրոյն յառաջիկայ թուոյն մէջ զետեղել բարեհաճիք։

Մնամք յարգանօք
Ի դիւաց Հիւանդ. Հոգբ.
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Ֆէրէճեան Մէյրոնէ Յակոբեան

13 Հոկտ. 1881
Կ. Պոլիս

* * *

. . . Խմբագիր Տէր,

Յառաջիկայ կիրակի, հոկտ. 18, թաղիս Ս. Յովհաննէս Առաքելական Եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն ըլլալով՝ Գեր. Խորէն Սրբ. Արքեպիսկոպոս Լուսինեան հրաւիրեալ է ի մատուցումն Ս. Պատարագի և ի միխիթարութիւն ժողովրդեան։

Խնդրելով՝ որ հաճիք հրատարակել ներկայս ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Մնամք յարգանօք
11 հոկտ. 1881

Առաջնորդական Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Նշան Նշանեան Գաբրիել Գաբրիելեան
Խորհրդական Ս. Յովհ. եկեղեցւոյ
Նառլը-գաբու

* * *

ԸՆԹԱՑՔ
ԴԱՄՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

—

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
(ՄՏԱՒՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ)

Առաջին ու երկրորդ դասընթաց համար

—

ԱՃԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՃԵԱՆ

—

Բ. ՑՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մանկավարժական արդի սկզբանց համեմատ պատրաստուած սոյն Դասագրքին առաջին տարին երկրորդ տարւոյ յաւելմամբ և մաքուր արպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է, և կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով, ի գին 3 ղրշ։

* * *

Ի Զագմագճբլար փողոց թիւ 20, և ի Քիւրքճիխան թիւ 23 գրատուները պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ, բոլոր դասական և կրօնական գրքերանց հրամանները առնուած լինելով, յաճախորդք կարող են ամենայն դիւրութեամբ ուր որ կամին ուղարկել։

ԻԼԱՆԱԹ

—

Իշպու թշրինի էվվէլին սէքիզնճի բազար կիւնիւ, վէ Գուրպան պայրամը միւնասիպէթի իլէ բէնչէնպիհ, վէ ճիմատա, վէ սայիր հաֆթալարտա ճիւմաա վէ ճիւմաա իրթէսի, վէ բազար կիւնլէրի, Լանկատա, միլլէթ գազինօսունտա, մէշհուր մուսիդի ճիհանքն, քէնտի շիւրէքեասը իլէ, թէրէննիւմ իտէճէքլէրի իլան օլունուր։

Էրզագ անպարբնբն, տօգսան եէտի սալը մալիսի իտարէսի իչին, լիւզում կէօրիւնէն ճէնօվա բիրինճինին, մէճիտիեէ օն տօգուզ ղրշ հիսապը իլէ, պէհէր գբյեէսի տօգսան տօգուզ, վէ Ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գբյեէսի եէթմիշ տէօրթ բարատա, վէ Ֆուրնիէ Իսբարմաչէթինին պէհէր գբյեէսի օն պիր ղուրուշ, վէ ատիսինին տօգուզպուչուգ ղրշ, վէ գահվէնին պէհէր գբյեէսի օն ղրշ օն բարատա, Թալիպլէրի իւհտելէրինտէ օլուպ, իշպու թշրինի էվվէլին եիկիրմի եէտինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, թէնղիլ ֆիեաթլէ իթաեէ թալիպ օլանլարբն, եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ օնա գատար խազինէի խասսէի Շահանէեէ կէլմէլէրի։ 1–3***

Էրզագ անպարբնբն, տօգսան եէտի սալը մալիսի իտարէսի իչին, լիւզում կէօրիւնէն ճէնօվա բիրինճինին, մէճիտիեէ օն տօգուզ ղրշ հիսապը իլէ, պէհէր գբյեէսի տօգսան տօգուզ, վէ Ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գբյեէսի եէթմիշ տէօրթ բարատա, վէ Ֆուրնիէ Իսբարմաչէթինին պէհէր գբյեէսի օն պիր ղուրուշ, վէ ատիսինին տօգուզպուչուգ ղրշ, վէ գահվէնին պէհէր գբյեէսի օն ղրշ օն բարատա, Թալիպլէրի իւհտելէրինտէ օլուպ, իշպու թշրինի էվվէլին եիկիրմի եէտինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, թէնղիլ ֆիեաթլէ իթաեէ թալիպ օլանլարբն, եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ օնա գատար խազինէի խասսէի Շահանէեէ կէլմէլէրի։ 1–3***

Էրզիաքը Հիւմայունտան, Թօփհանէտէ վաբօր իսկէլէսի ճատտէսինտէ 3 վէ 5 վէ 23 վէ 18 վէ 20 22 վէ 24 վէ 26 վէ 30 վէ 32, վէ Պօղազ քէսէն ճատտէսինտէ 2 վէ 4 վէ ադլամ տայիրէսի թահտընտա 367 վէ 369 վէ 371 վէ 385, վէ գբյլա թահտընտա 387 վէ 399 վէ 401 վէ 427 վէ 433 վէ 449 վէ 459 վէ 463 վէ 469, վէ Պէշիքթաշտա, Թաշ իսկէլէ ճատտէսինտէ 13 վէ 51, վէ վաբօր իսկէլէսինտէ 7 նիւմէրօլէր իլէ մուրագդամ տիւքքեանլէր իլէ, Կազմանէ իթթիսալինտէ պիր գբթա պօսթան, վէ Պաեշլարմտա պիր գբթա թարլա վէ Իսթանպօլտա Եալտբզը խանընտա վագի 13 վէ 14 նիւմէրօլու օտալէրին զօնթրաթօ միւտէթլէրի միւնգազիճ օլուպ, պունլարբն իսթիճարինէ թալիպ օլանլարբն, շէհրի հալը բուսմինին եիկիրմինճի կիւնինէ գատար խազինէի խասսէեի Շահանէեէ կէլմէլէրի։ 2—3**

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՈՐՏԱԼԱՐՈ

Բարիս, 28 հոկտ.

Դրանսբզ ֆոնտսու 3 %	84-35
» » 5 %	116-60
Էսհամը Ումումիէ աչբլարը	14-55
» » գաբանտը	14-67½
1865 Իսթիգրազը	85-
1869 »	79-
1873 »	79-
Բուսէլի շբմէնտը. Թահվիլա.	47-
Օսմանլը Պանգասը	696-25
Գրէտի Լիոնէ	845-
Բուս ֆոնտսու 5 % (1877	92-½
Բուսիանրն Շարք իսթիգրազը	61-½
Իսպանիա ֆոնտսու	83-27½
Մբսբը իսթիգ. պիրլէշմիշ	375-
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	26-½
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-21

Բարիս, (Պուլվար) 28 հոկտ.

Դրանսբզ ֆոնտսու 5 %	115-60
Էսհամը Ումումիէ	14-60

—

Լօնտրա 28 հոկտ.

Ինկիլիզ ֆոնսօլիտ	99-3/16
Էսհամը Ումումիէ աչբլարը	14-¼
» » գաբանտը	14-3/8
1865 Իսթիգրազը	16-⅛
1869 »	16-¼
1871 »	72-¼
1872 (Պոնտիւ Թրէզօր)	26-¼
1873 »	15-⅞
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգ. բազը	86-¼
Օսմանլը Պանգասը	17-⅞
Բուսիա իսթիգրազը 1873	90-
Մբսբը իսթիգրազը պիրլէշմիշ	74-½
» իմթիեազը (շբմէնտը.)	94-½
Տաիրա սանիեէ	71-
Մբսբրբն Լօչիտ իսթիգրազը	94-
1877 Մահարիսթան էսհամը	102-¼
Դամպիօ Բարիզ	25-36

—

Վիէննա, 28 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-65
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	21-

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՏԱԼԸ

Էսհ. Ում. հոկտ. 16 ադլմ. գբ.	15-11
» » հոկտ. 17 սպհ. աչ.	15-17
» » Լէն եիւքսէք	15-20
» » Լէն աչաղը	16-17
» » Սաաթ 5 տէ	15-19
1863 Իսթիգ. (Մուքօն) 6 % ֆ.	90-
1865 » » 6 % ֆ.	90-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	78-
1872 » (Պոնտիւ Թրէզօր	26-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	77-½
Բուսէլի շբմէնտրֆէր	45-
Բաքար ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	47-½
Ագչէ ֆայիզի %	9-

—

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ԹԻՒԱՔԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-20
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	11-20
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	3-80
Լավրիօմ (մատէն)	148-

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԹԻՒԱՔԱՐԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղշ ֆ.
Ինկիլիզ լիրասը	109-15
Դրանսբզ ալթունու	87- 5
Բօլ	89-22
Դրիմից ալթունու	-
Պէեաղ մէճիտիյէ	107-18
Մէթալիք	203-¼
Պէշլիք	207-
Ալթըլաղ	124-¼
Պագբր	880-
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	860-

—

ԳԱԼԱԹԷՆԻՆ ԹԻՒԱՔԱՐԸ

Լէն եիւքսէք	940-
Լէն աչաղը	940-
Սաաթ 5 տէ	940-

ՍՏԱՀԻՊ ՂՍԱՁԷԹԱ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ